

[Elmquist.]

da Fortjenestemuligheden, Fragterne, bevæger sig i store Spring op og ned internationalt, følger heraf ogsaa, at Priserne paa Skibe, som enhver vil kunne se ved at studere dem de sidste 30 Aar, veksler med meget betydelige Beløb. Men af det, jeg her har sagt, af den store Fluktuation i Skibenes Værdi og Priser, følger naturligvis ogsaa, at der med Skibe som Laaneobjekt er forbundet en særlig stor Risiko, langt betydeligere end Risikoen ved faste Ejendomme.

Op dertil kommer yderligere andre Forhold, som forøger Risikoen. Jeg kan nævne den særlige Regel, der gælder for Skibe, at der foran de registrerede Panter kan opstaa Søpanterrettigheder. Ogsaa dette maa tages i Betragtning, naar man ser paa Skibene som Laaneobjekt. Desværre har Staten allerede for enkelte Sejlskibes Vedkommende, som man efter Loven af 1. Juli 1927 havde ydet Laan i, haft den ubehagelige Overraskelse, at den Dag, det blev nødvendigt at realisere Skibene, var der paa løbet betydelige Søpanterrettigheder forud for Statens Sikkerhed.

Endvidere vil jeg gerne nævne Assuranceforholdene. Ved Skibe er det langt vanskeligere at sikre Panthavernes Rettigheder end ved faste Ejendomme. Den faste Ejendom ligger fast og er ikke udsat for at gøre Ulykker paa andre faste Ejendomme, Skibene flyder rundt og kan ved Kollisioner og paa anden Maade lave Ulykker, som kan opsluge store Dele af Pantet, saaledes at der ikke bliver noget eller kun lidt tilbage til Panthaveren.

Jeg ser ganske vist, at den højtærede Søfartsminister har søgt Oplysninger hos Assurandør-Societetet om et saadant Forhold, nemlig om Forlis eller Havarier grundet paa Pantsætterens subjektive Forhold. Svaret, der findes som Bilag 3, er dette, at Risikoen for at miste Forsikringssummen paa Grund af Pantsætterens subjektive Forhold formentlig — formentlig — vil kunne dækkes for Panthaveren paa Basis af en Tillægspræmie. Jeg vil sætte en meget stærk Streg under dette „formentlig“. Jeg vilde have ønsket, at den højtærede Søfartsminister havde spurgt Søforsikringsselskaberne i Stedet for Assurandør-Societetet, selv om Søforsikringsselskaberne er Led i denne Organisation. Jeg tror, at den højtærede Søfartsminister da vilde have faaet det Svar, at det paa visse Omraader vilde være vanskeligt fuldt ud at dække denne Risiko; men det kan der jo blive Lejlighed til at undersøge i Udvalget, og jeg gaar

ogsaa ud fra, at en saadan Forespørgsel vil blive stillet.

Men Assurandør-Societetets Svar gaar i hvert Fald ud paa, at det maa ske imod en Tillægspræmie, altsaa det er forbundet med en Merudgift for Skibet, og selv mod en Tillægspræmie vil jeg, med den Erfaring, jeg har med Hensyn til Søforsikringsforhold, formene, at Risikoen ikke vil kunne dækkes fuldt ud i alle dens forskellige Konsekvenser. Jeg kan f. Eks. nævne den Risiko, at et Skib sejler udenfor tilladt Omraade, eller at et Skib sejler ud i usødygtig Stand. Jeg vil formene, at det vil blive meget høje Tillægspræmier, hvis overhovedet Søforsikringsselskaberne vil gaa med til at dække disse Risici; og derudover er der en Række andre ulykkelige Hændelser, som kan indtræffe for Skibe og forringe Pantets Værdi for Panthaveren.

Alle disse forskellige Forhold gør, at man ikke kan komme udenom — og det tror jeg heller ikke, man vil fra nogen Side —, at Laan i Skibe, Pant i Skibe er forbundet med en Risiko, der er langt mere vidtrækkende end Laan eller Pant i faste Ejendomme. Jeg finder, at det er nødvendigt, at man gør sig dette klart, naar man skal tage Stilling til, om Staten for at bidrage til Forøgelsen af den danske Tonnage skal gaa med til en Garanti paa 20 Mill. Kr., en Garanti, der, hvis Skibsarten rantes af en almindelig Deroute, meget let kan blive effektiv for et meget stort Beløb, og en Garanti, der ganske sikkert vil komme til at omfatte i meget væsentlig Grad ikke Laan til de store Rederier, men Laan til de mindre Rederier, og i stort Omfang ogsaa Laan til de Rederier, der kun raader over et enkelt Skib, hvorved Risikoen jo ogsaa vil forøges.

Men dertil kommer det Spørgsmaal, om det nu ogsaa vil blive væsentlig billigere for Skibene at faa disse Laan gennem denne Skibshypotekkasse. Jeg er ikke helt sikker paa, at det altid vil blive Tilfældet, men det kan vi ogsaa undersøge i Udvalget. Jeg vil dog gerne lige nævne her, at jeg gaar ud fra, at den Rente, der skal forlanges af disse Laan, vil blive 4½ pCt. — 5 pCt. kan der neppe blive Tale om, thi vi ved jo, at den højtærede Søfartsminister er en Modstander deraf, og jeg finder ganske med Rette.

Men regner vi altsaa med en Rente paa 4½ pCt., og regner vi, saaledes som Lovforslaget foreslaar det, med en Udbetaling af 1 pCt. straks ved Laanets Modtagelse og mindst ½ pCt. aarlig i Bidrag til Administrationsfonden, saa vil den effektive Rente blive af en ikke helt lille Størrelse. Hvis vi f. Eks. regner med, at disse Obligationer skulde ud-